

Αναλυτικό σημείωμα για τις κυριότερες διαρθρωτικές παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο υπό δημόσια διαβούλευση σ/ν «Εταιρική Διακυβέρνηση Ανωνύμων Εταιρειών, Σύγχρονη Αγορά Κεφαλαίου και Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου»

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δομείται σε δύο πυλώνες:

(α) το Μέρος Α' (άρθρα 1 έως 24) στοχεύει στην αναμόρφωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου για την εταιρική διακυβέρνηση των εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά εταιρειών, το οποίο μέχρι σήμερα διέπεται από τον ν.3016/2002. Η εν λόγω επικαιροποίηση καθίσταται επιτακτική, αν λάβει κανείς υπόψη τόσο την πάροδο σχεδόν δύο δεκαετιών από την εισαγωγή του ισχύοντος πλαισίου, όσο και την πρόσφατη, με τον ν.4548/2018, αναμόρφωση του δικαίου που διέπει τη λειτουργία των ανωνύμων εταιρειών.

(β) το Μέρος Β' (άρθρα 25 και επόμενα) στοχεύει στην εισαγωγή διατάξεων που συντείνουν στην ανάπτυξη της σύγχρονης αγοράς κεφαλαίου, ορισμένες εκ των οποίων ενσωματώνουν στην ελληνική νομοθεσία διατάξεις του ενωσιακού δικαίου ή θεσπίζουν εφαρμοστικά μέτρα για αυτές.

Ειδικότερα:

I. Με τις διατάξεις του **Πρώτου Μέρους** του σχεδίου νόμου, οι οποίες αφορούν στην εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, υλοποιούνται τα ακόλουθα:

- **Εισάγεται αναλυτικό πλέγμα διατάξεων που διέπει τη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου των εισηγμένων εταιρειών.** Σε αυτό εντάσσονται:
 - Η υποχρέωση των εισηγμένων εταιρειών να διαθέτουν πολιτική καταλληλότητας των μελών του διοικητικού τους συμβουλίου, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο, κατά τρόπον ώστε να προασπίζεται η συγκρότησή του από πρόσωπα ικανά και κατάλληλα να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, σε σχέση με το μέγεθος και τα επιχειρηματικά χαρακτηριστικά της εκάστοτε εταιρείας. Μεταξύ των κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση της πολιτικής καταλληλότητας είναι και η εκπροσώπηση των φύλων. Η πολιτική καταλληλότητας εγκρίνεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
 - Η αναλυτική πρόβλεψη συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων και πεδίων ευθύνης του διοικητικού συμβουλίου, πέραν όσων εν γένει ορίζει ο εταιρικός νόμος για την υποχρέωση προαγωγής του εταιρικού συμφέροντος. Μεταξύ αυτών υπάγονται η υποχρέωση παρακολούθησης και περιοδικής αξιολόγησης του μοντέλου εταιρικής διακυβέρνησης, καθώς επίσης η διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της εταιρείας.
 - Η ενίσχυση του ρόλου των ανεξαρτήτων μελών, των οποίων ο ελάχιστος αριθμός αυξάνεται από δύο σε τρία. Για τη λήψη ιδιαίτερα σημαντικών αποφάσεων, για όσες δηλαδή ο ν.4548/18 απαιτεί αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία, απαιτείται η συμμετοχή τουλάχιστον δύο ανεξαρτήτων μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού

Συμβουλίου. Παράλληλα, τα κριτήρια αξιολόγησης της ανεξαρτησίας των ανεξαρτήτων μελών αυστηροποιούνται και καθορίζεται διαδικασία αντικατάστασής τους, όταν συντρέχει λόγος.

- Η ρητή πρόβλεψη των ελαχίστων υποχρεώσεων και αρμοδιοτήτων που υπέχουν τα εκτελεστικά και τα μη εκτελεστικά μέλη του διοικητικού συμβουλίου, προκειμένου να αποσαφηνιστεί – πέραν του γενικού ορισμού τους, που σήμερα ανευρίσκεται στο αρ. 3 του ν.3016/02 – το ειδικό πεδίο ευθύνης εκάστου, και να καταστεί ουσιαστικά ενεργός ο ρόλος τους. Ενδεικτικά, προβλέπεται ότι τα εκτελεστικά ενημερώνουν εγγράφως το διοικητικό συμβούλιο για σημαντικές αποφάσεις και κινδύνους και ότι τα μη εκτελεστικά εξετάζουν προσεκτικά την επίτευξη των στόχων της εταιρείας και τις επιδόσεις των εκτελεστικών μελών.
 - Η υποχρέωση, εφόσον ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται εκ των εκτελεστικών μελών, να ορίζεται αντιπρόεδρος εκ των μη εκτελεστικών μελών.
- **Εισάγονται δύο νέες (δηλαδή, πέραν της επιτροπής ελέγχου που θεσμοθετήθηκε με το αρ.44 του ν.4449/2017), διακριτές επιτροπές του διοικητικού συμβουλίου, που στόχο έχουν να διασφαλίσουν την αποτελεσματική και ορθολογική συμμόρφωση της εταιρείας με το νομοθετικό πλαίσιο:**
- Η επιτροπή αποδοχών, της οποίας το έργο συνέχεται με την αποτελεσματική ικανοποίηση των προϋποθέσεων του εταιρικού νόμου περί διαμόρφωσης και ελέγχου της πολιτικής αποδοχών της εταιρείας, και
 - Η επιτροπή υποψηφιοτήτων, της οποίας το έργο έγκειται στη διαμόρφωση και υποβολή προτάσεων προς το διοικητικό συμβούλιο για την επιλογή προσώπων ως μελών, κατ' εφαρμογή της πολιτικής καταλληλότητας.
 - Η λειτουργία κάθε μίας εκ των επιτροπών διέπεται από σχετικό κανονισμό λειτουργίας.
- **Αναβαθμίζονται ουσιαστικά οι απαιτούμενες οργανωτικές δομές της εταιρείας. Αυτές, παρά ταύτα, είναι προσαρμοσμένες στο μέγεθος και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της, κατά τρόπον ώστε οι θεσπιζόμενες υποχρεώσεις να παραμένουν αναλογικές, και επομένως αποτελεσματικές.** Ειδικότερα:
- Απαιτείται πρόβλεψη μοντέλου εταιρικής διακυβέρνησης, το οποίο να περιλαμβάνει αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, επαρκείς διαδικασίες εντοπισμού και αντιμετώπισης καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων, ουσιαστικούς διαύλους επικοινωνίας με τους μετόχους και πολιτική αποδοχών εξυπηρετούσα τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εταιρείας.
 - Προβλέπεται υποχρέωση θέσπισης Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας, ο οποίος δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της, καθώς επίσης υποχρέωση μέριμνας για την κατάρτιση κανονισμού λειτουργίας και των σημαντικών θυγατρικών της. Το ελάχιστο περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας ενισχύεται σημαντικά. Αποσαφηνίζεται και επικαιροποιείται το πεδίο αρμοδιοτήτων της μονάδας εσωτερικού ελέγχου, ενώ πλέον η παροχή στοιχείων από τον εσωτερικό ελεγκτή προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παύει να υπόκειται στην προηγούμενη έγκριση του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας.

- Αποτυπώνονται οι αρμοδιότητες της μονάδας εξυπηρέτησης μετόχων.
- **Προβλέπεται η υποχρέωση της εταιρείας για εφαρμογή Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καταρτισμένου από φορέα εγνωσμένου κύρους.** Με τη ρύθμιση αυτή αποκαθίσταται η πρακτική εταιρειών να εφαρμόζουν τον δικό τους κώδικα.
- **Εισάγονται σαφείς και συγκεκριμένες υποχρεώσεις ενημέρωσης από την εταιρεία προς τους μετόχους και το επενδυτικό κοινό:**
 - Προβλέπεται η υποχρέωση ανάρτησης στην ιστοσελίδα της εταιρείας της αιτιολογημένης πρότασης των υποψηφίων να αναλάβουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου της. Στα δημοσιοποιούμενα στοιχεία περιλαμβάνεται αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα των υποψηφίων, πληροφόρηση σχετικά με την παρούσα δραστηριότητα του υποψηφίου (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής του σε διοικητικά συμβούλια άλλων εταιρειών), καθώς και ο τρόπος πλήρωσης των προϋποθέσεων καταλληλότητας (και τυχόν ανεξαρτησίας).
 - Εισάγεται μονάδα εταιρικών ανακοινώσεων, με αρμοδιότητα την ορθή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, σε συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
 - Θεσπίζεται η υποχρέωση του διοικητικού συμβουλίου να παρέχει εξηγήσεις στην ετήσια οικονομική έκθεση για τον τρόπο εκτίμησης των προοπτικών της εταιρείας και τη δυνατότητά της να συνεχίσει τη δραστηριότητά της.

II. Με τις διατάξεις του **Δεύτερου Μέρους** του σχεδίου νόμου, εισάγονται διατάξεις για τη σύγχρονη αγορά κεφαλαίου. Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις:

- Ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2007/36/ΕΚ όσον αφορά στην ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων, και, συγκεκριμένα, καθορίζονται οι προϋποθέσεις για την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων των μετόχων σε εταιρείες οι οποίες έχουν έδρα την Ελλάδα και οι μετοχές των οποίων έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά σε κράτος-μέλος της ΕΕ.
- Ρυθμίζονται θέματα σύστασης, αδειοδότησης, λειτουργίας και διάθεσης των Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (Ο.Ε.Ε.). Στόχος των ρυθμίσεων, στο πλαίσιο της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και της ενίσχυσης της ελληνικής επιχειρηματικότητας, είναι η σύσταση και λειτουργία Ο.Ε.Ε. στην Ελλάδα με τη μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου, κατά τα πρότυπα και άλλων κρατών μελών της ΕΕ.
- Αναμορφώνεται το νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τις απαιτήσεις δημοσίευσης δελτίου σε περιπτώσεις δημόσιας προσφοράς κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και θεσπίζονται μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά.
- Εισάγονται μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/2402 σχετικά με τη θέσπιση γενικού πλαισίου για την τιτλοποίηση, καθώς και με τη δημιουργία ειδικού πλαισίου για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση.

- Εισάγονται μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 για τα αμοιβαία κεφάλαια της Χρηματαγοράς (ΑΚΧΑ) και εναρμονίζονται οι υφιστάμενες νομοθετικές διατάξεις με τις υποχρεώσεις που τίθενται στον ως άνω Κανονισμό.
- Εισάγονται τροποποιήσεις στο πλαίσιο λειτουργίας της επιτροπής ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την απόδοση ασφάλειας δικαίου, τόσο για τους επενδυτές και τις αγορές όσο και για τις οντότητες που υπόκεινται στις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας, για την περαιτέρω ενίσχυση της διαφάνειας και της αποτελεσματικότερης λειτουργίας των επιτροπών ελέγχου και κατ' επέκταση των οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, σε συνάρτηση και με τις διατάξεις περί εταιρικής διακυβέρνησης.